

Številka: 35101-0318/2023-5

Datum: 19. 10. 2023

Zadeva : **Smernice za pripravo projektne naloge 2.**

V nadaljevanju podajamo podrobnejše smernice za pripravo projektne naloge za novogradnjo Kulturnega doma in Krajevne knjižnice Šenčur. Obravnavano območje zavzema parc. št. 112/1, 112/2, 112/3, 112/4, 112/5, 113, 117, 118/1, 1845/1, 1845/19, 1845/18 in 1845/5, vse k.o. Šenčur.

Objekt se nahaja na območju varovanja naselbinske dediščine Šenčur – Vas (EID: 1-14469) in na območju varovanja vrtnoarhitekturne dediščine Šenčur - Drevored ob Pipanovi cesti (EID: 1-14445). Na obstoječem objektu sta objekta memorialne dediščine Šenčur - Spominska plošča Janku Beleharju (EID:1-14142) in Šenčur - Spominska plošča Kokrški četi (EID: 1-14143). V neposredni bližini se nahaja arheološko najdišča Šenčur - Arheološko najdišče sv. Jurij (EID: 1-14460) ter kulturna spomenika lokalnega pomena Šenčur - Župnijsko središče (EID: 1-14439) in Šenčur - Cerkev sv. Jurija (EID: 1-02414), Odlok o razglasitvi Župnijskega središča Šenčur s cerkvijo, župniščem, mežnarijo in ostanki tabornega obzidja za kulturni in zgodovinski spomenik lokalnega pomena (Uradni vestnik Gorenjske, št. 41/2003-14).

V območjih naselbinske dediščine velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje varovanih vrednot, kot so:

- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
- odnosi med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki itd.),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja,
- podoba naselja v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema, ulične fasade itd.),
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

V območjih vrtnoarhitekturne dediščine velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje varovanih vrednot, kot so:

- zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),

- grajene ali oblikovane sestavine (grajene strukture, vrtna oprema, likovni elementi),
- naravne sestavine (rastline, vodni motivi, relief),
- podoba v širšem prostoru oziroma odnos območja z okoliškim prostorom (ohranjanje prepoznavne podobe, značilne, zgodovinsko pogojene in utemeljene meje),
- rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
- vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.

Za registrirano memorialno dediščino velja varstveni režim, da se pri posegih ohranjajo varovane vrednote, kot so:

- avtentičnost lokacije;
- materialna substanca in fizična pojavnost objekta ali drugih nepremičnin;
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Nadstropna zidana stavba stoji severno od župnijske cerkve sv. Jurija v središču Šenčurja. Zgrajena je bil v letih 1946 – 1948 in dograjen v letih 1968 – 1970. V Dom Kokrške čete je bila preimenovana leta 1977. Oblikovana je v obliki črke L, najvišja etažnost lomljenega tlorisa je K+P+2. Severni trakt ima dvokapno streho. Zahodni trakt ima štirikapno, lomljeno streho. Dvorana se nahaja v severnem traktu. Celotna stavba vsebuje različne programe: prostori krajevne skupnosti ter čebelarskega in kolesarskega društva, trgovina, stanovanja in gostinski lokal. S tlorisom v obliki L oblikuje proti jugovzhodu javni prostor, zaseden s parkirnimi prostori in pokritim prostorom gostinskega lokala. V kulturnem domu Kokrške čete so locirane tri spominske plošče. Na vzhodnem vogalu južne fasade zahodnega trakta je spominska plošča Janku Beleharju (EID:1-14142). V pritličju, na sredini (levo od vhoda v kulturni dom) južne fasade severnega trakta je spominska plošča Kokrški četi (EID: 1-14143). V avli doma je bila nameščena spominska plošča leta 1934 ustanovljeno prvo partijsko organizacijo.

Ob analizi in pregledu zatečenega stanja Zavod ugotavlja, da je obravnavani objekt največji objekt v obravnavanem okolju in tako predstavlja pomemben urbanistični vpliv na lokaciji. Hkrati njegovo trenutno oblikovanje kaže na zavedanje graditeljev, da skušajo zmanjšati vpliv mase objekta na obstoječo strukturo objektov z izvedbo štirikapne strešine na zahodnem traktu in nižanjem slemena na severnem traktu. Zato Zavod meni, da je upoštevanje dvokapnih strešin in umik zatrepa pod strešino (in s tem manjšanje vtisa mase objekta) pomemben prispevek k ohranjanju zatečenega stanja oz. priporoča nižanje slemenskih višin zaradi prilagajanja in usklajevanje novega objekta na in z stanjem v okolju. Ravne strehe ne pridejo v poštev.

Oblikovanje novega objekta naj povzame značilnosti arhitekturne tipologije in urbanistične zasnove vasi Šenčur. Postavljen naj bo v skladnem odnosu do okoliških objektov, če je mogoče manjši kot je obstoječi objekt. Upošteva naj obstoječo gradbeno in ulično linijo. Celotno obravnavano območje naj tvori funkcionalno celoto, vključno z ohranjanjem razmerja med pozidanim in odprtim prostorom. Na mestu sedanjih manipulativnih in parkirnih površin naj se uredi urejene, parkovne, javne površine. Nov poseg ne sme neposredno ali posredno negativno vplivati na kulturno funkcijo ter vidno in doživljajsko privlačnost kulturnega spomenika.

Višinski gabariti naj ne presegajo gabaritov obstoječega objekta, če je mogoče naj se upoštevajo višinski gabariti objektov v neposredni okolici. Tlorisni gabariti naj bistveno ne presegajo gabaritov obstoječega objekta. V stavbnem tkivu naj prevladuje dvokapna in / ali štirikapna streha, poenotena s prevladujočim naklonom v varovanem območju naselja. Ravne strehe niso dovoljene. Arhitekturno oblikovanje objekta je lahko moderno v navezavi na značilnosti arhitekturnega oblikovanja objektov, ki tvorijo vaško jedro. Ključni poudarki so: dvo in / ali štiri kapna streha in ometane fasade. Uporabijo naj se materiali, ki se prilagajajo obstoječim objektom v vaškem jedru (ometana fasada, les). Obloge iz kamna, pločevine, vezanih plošč ali drugih neprimernih materialov niso značilne za vaško jedro. Zaključni sloji fasad naj ne bodo svetleči, refleksni ali vpadljivih barv. Kletne etaže naj bodo popolnoma vkopane.

Obe varovani spominski plošči kot tudi spominsko ploščo o ustanovitvi prve partijske organizacije 1934 je treba vgraditi v objekt na javnem, vidnem, dostopnem in spoštljivem mestu.

Natečajna rešitev naj poda tudi grafični prikaz prostorske analize vezane na obravnavano lokacijo: prikaz višinskih gabaritov, streh in odnos med volumni objektov z vključenimi strešinami.

Pri oblikovanju in vstavljanju objekta v osrednji prostor vaškega jedra Šenčur je pomembno, da objekt povzame kvalitetno historično oblikovno tipologijo in jo interpretira v moderni izvedbi z uporabo lokalno uporabljenih materialov. Uporaba modernih, predelanih materialov, ki niso naravnega, lokalnega izvora je odsvetovano. Zaradi občutljive lege v samem centru naselja Šenčur, ob zahodni vpadnici, ob prometnem vozlišču in nasproti kulturnega spomenika v samem centru je treba upoštevati ohranjanje pogledov na območje kulturnega spomenika. Kulturnemu domu je treba zagotoviti življenjski prostor, ki naj bo odprt in namenjen javnosti. Novi objekt naj se vključi v obstoječo podobo Šenčurja z uporabo nevpadljivih arhitekturnih gradnikov.

Predstavniki ZVKDS bo sodeloval s predstavniki občine in ostalimi pri izvedbi in ocenjevanju javnega natečaja. Po zaključitvi natečaja bodo za zmagovalno rešitev podani natančnejši kulturnovarstveni pogoji.

Pripravil:
Jon Grobovšek, u.d.i.a.

Odločila:
Irena Vesel, konservatorska svetnica
Vodja OE Kranj

Vročiti:
- Investitorju: Občina Šenčur, Kranjska cesta 11, 4208 Šenčur

V vednost:
- Arhiv

35101-0318/2023 Šenčur - Gradnja Kulturnega doma in Krajevne knjižnice Šenčur
14469 - Šenčur – Vas, 14142 - Šenčur - Spominska plošča Janku Beleharju, 14143 - Šenčur - Spominska
plošča Kokrški četi, 14445 - Šenčur - Drevored ob Pipanovi cesti
14458 -Šenčur - Kulturni dom Kokrške čete – predlog za arhivsko varstvo – 7. 4. 2023 ŽE ARHIV. VAR.

GisKD 06. 04. 2023